

Ставлення до дружини, її вагітності і, звичайно, до очікуваної дитини - один з головних чинників, що формує у майбутньої дитини відчуття щастя і сили, що передаються їй через впевнену в собі і спокійну матір. [1: 120]

Якщо батько регулярно розмовляє з дитиною під час вагітності дружини, то майже відразу ж після народження дитина буде впізнавати його голос. Часто батьки також відзначають, що діти пізнають музику або пісні, почуті в пренатальному періоді. Причому вони діють на малюків як прекрасний заспокійливий засіб і можуть бути успішно використані при знятті високої емоційної напруги.

Присутність чоловіка як партнера при пологах творить дива! Психологічний спокій є наслідком того, що в такий тяжкий час поруч із тобою знаходиться близька людина, чоловік – твій коханий. Пологи вважаються природним продовженням стосунків чоловіка й жінки. Якщо в такий відповідальний період жінка чує слова кохання й підтримки, вона не вимагає знеболити пологи, почуття заспокоєння попереджає виникнення тривожних ситуацій, яка є однією з найголовніших причин дискоординації родової діяльності та як наслідок – виникнення різних ускладнень. Дослідження, присвячені вивченню больового синдрому під час пологів, показали, що присутність батька дитини, яка забезпечує спеціальну емоційну підтримку для контролю за болями, не просто заспокоює та емоційно підтримує, але й супроводжує зниженням дози анагетиків, що використовуються при епідуральній анестезії, і зменшенням кількості жінок, які відчувають паніку, емоційне спустошення й нестерпні болі. [5: 102]

На думку деяких учених, пологи – це процес, яким керують більшою мірою інстинкти. Якщо для жінки-породіллі створити умови, в яких контроль свідомості буде зведений до мінімуму, вона з легкістю ввійде в той інстинктивний стан, який дозволить їй народити самостійно. Цей же стан, вільний від впливу зовнішніх умов і психічних напружень, робить можливою збалансовану секрецію гормонів, від яких залежить перебіг пологів. Ідентичність гормонів, які виділяються при пологах і під час статевої близькості, дає можливість розглядати пологи як один із проявів сексуальності жінки. Тому важлива партнерська підтримка при пологах саме чоловіка. Пологи, якими б за кількістю вони не були, завжди супроводжуються відчуттям невідомості а отже, й тривоги. Під час вступу до пологового відділення відчуття страху й невизначеності зростає. Професійна поведінка співробітників пологового стаціонару, навіть правильне виконання медичних маніпуляцій, не інформуючи породіллі про це, викликає в неї відчуття ізоляції і реальної небезпеки залишитися самотньою навіть на короткий проміжок часу. Тому в багатьох жінок простежується цілком природне прагнення до присутності під час пологів близької їй людини. За визначенням, завданням партнера при пологах є надання психологічної та іншої немедичної допомоги. Мистецтво надання допомоги при природних пологах полягає в умінні дати жінці можливість поводитися максимально вільно, що допомагає включенню підсвідомих механізмів саморегуляції пологів [6, ст.230].

Висновок. Участь батька дитини в пологах дозволяє виявити його активне батьківство, яке починає формуватися ще під час вагітності, коли він прагне зрозуміти стан вагітної дружини, вчиться спілкуватися зі своїм ще ненародженим малюком і відвідує заняття з підготовки до пологів. Для такого чоловіка участь у пологах буде дуже закономірною і природною, ніби черговою сходинкою на шляху усвідомлення себе батьком. З погляду психології, переживання, що виникають під час пологів можна назвати вершинними, коли емоційне сприйняття важливої події перекриває її бачення з погляду фізіології.

ЛІТЕРАТУРА

1. Крайг Грейс, Бокум Дон Психология развития, Питер.- 2005 р.
2. Варга Д. Дела семейные. Москва / Д. Варга.- 1986
3. Захаров А.И. Ребенок до рождения и психология ребенка / А.И. Захаров. С-Петербург, «Союз».- 1998
4. Пезешкиан Н. Позитивная семейная психотерапия / Н Пезешкиан. — М., 1994.
5. Равич Р. Мы ждем тебя, малыш! / Р. Равич. Москва.- 1991
6. Филиппова Г.Г. Отношение беременной к шевелению ребенка: прогностические возможности. Материалы конференции по психотерапии / Г.Г. Филиппова.-1998
7. Филиппова Г.Г. Психология материнства / Г.Г. Филиппова .Москва.- 1999

Резюме. Стаття посвящена проблемі впливу партнерських родов на особливості психологічного клімату сім'ї.

Ключевые слова: роди, партнерские роды, партнер, психологический климат, ребенок.

Summary. The article is devoted the problem of influence of partner births on the feature of psychological climate of sim"l.

Key words: births, partner births, partner, psychological climate, child.

УДК 159.955.1

Л.Т. ЦЕЛЮК

КОГНІТИВНО-СТИЛЬОВІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗУМІННЯ ТЕКСТУ СТУДЕНТАМИ - ФІЛОЛОГАМИ

Резюме. У статті розкривається проблема розуміння художнього тексту в контексті когнітивного стилю полезалежність-полезалежність.

Ключові слова: текст, розуміння, когнітивний стиль, полезалежність, полезалежність.

Постановка проблеми. Проблеми розуміння належить центральне місце у розв'язанні досить широкого кола питань, пов'язаних із спілкуванням, навчанням, вихованням, пропагандою, науковим пізнанням тощо. Розуміння має місце не тільки при взаємодії людини з людиною, а й з предметним світом. Ефективність багатьох форм людської діяльності значною мірою зумовлюється тим, наскільки глибоко і повно при цьому здійснюється процес розуміння[1: 14-18].

Узагальнено можна стверджувати, що проблема розуміння, яка є невід'ємною частиною будь-якої діяльності, залишається до цього часу недостатньо вивченою.

Аналіз сучасного етапу розробки проблеми розуміння показує, що переважна більшість як вітчизняних, так і зарубіжних психологів зосереджують увагу на розробці проблеми розуміння текстів (А.А. Андрієвська, А.В. Антонов, А.А. Брудний, Л.П. Добраєв, Л.І. Романовська, Н.В.Чепелева, Г.Д. Чистякова та ін.).

Важливим моментом виявлення сутності розуміння тексту є аналіз його феноменології – стадій, етапів і способів розуміння. У межах цієї інтегративної моделі необхідним аспектом є виявлення стратегії розуміння тексту – способу опрацювання смислової інформації, що пов'язано із когнітивно-стильовими рисами особистості. Проте аналіз наукової літератури свідчить не тільки про перспективність вивчення цієї проблематики, а й недостатність її емпіричного дослідження та теоретичного узагальнення [7: 21-40].

Зокрема, актуальним є вивчення розуміння художнього тексту у контексті когнітивно-стильових якостей особистості, а саме когнітивного стилю – полезалежність-полenezалежність.

Мета повідомлення – аналіз рівня сформованості когнітивно-стильового розуміння тексту студентами-філологами.

Когнітивний стиль – це система засобів опрацювання інформації, яка торкається соціальних явищ, світосприйняття, усвідомлення власного бачення й ставлення до реальності. Ймовірно, що когнітивний стиль, особливо домінуючий, може впливати на пізнавальну позицію людини [8, с. 7-15].

Вивчення різновидів феномена розуміння дозволяє виокремити низку визначень: розуміння як засіб буття та втілення людських цінностей (Знаков В.В.); розуміння як аспект пізнання та спілкування, взаємовідношення (Зінченко В.П.); смислова побудова тексту, процес смислоутворення, виокремлення смислу тексту (Щедровицький Г.П.); розуміння тексту як процес засвоєння та породження смислів, діалогічна природа тексту (Чепелева Н.В.); здатність осягнути значення чогось, стан свідомості, процес і результат пізнання тексту (Брудний А.А.).

Слід сказати, що є традиційний підхід у тлумаченні поняття “розуміння” – з’ясування факторів чи умов розуміння (чи не розуміння) особистістю завдання, або тексту. Представники когнітивної психології, та дослідники цього напрямку пояснюють: психологічна природа розуміння розкривається, насамперед, в ситуаціях нерозуміння, тому будь-яке розуміння є суб’єктивним.

Проте існує й інший погляд – за допомогою виявлення змістових та процесуальних компонентів і особливостей, підкреслюється діалогічна природа розуміння тексту – це не є його перебудовою, а осягненням й конструюванням сенсу, злиттям зі своїм духовним та душевним досвідом. Саме тому у розумінні найбільш важливий той, хто розуміє й як він розуміє [2: 110-134].

Проблему розуміння можна розглядати, щонайменше, у трьох ракурсах: з’ясування існуючого, властивого ситуації смислу-значення (пояснення); створення смислу, який не надається з початку (інтерпретація); виникнення смислу в процесі діалогу (розуміння).

Проблему розуміння майже неможливо охопити повністю, тому ми виокремимо деякі фактори, що виступають у якості об’єкта сприйняття та розуміння. Ми вважаємо, що особистісні фактори виступають домінуючими у цьому процесі.

Тобто, особистість, що сприймає текст, виступає специфічною цілісною системою, яка має індивідуальні психофізіологічні, психологічні, соціальні особливості. Тому соціальний статус суб’єкта, що пізнає реальність, у даному випадку текст, соціокультурний статус, а також психологічні особливості особистості здійснюють вплив на процес розуміння та його результат.

Ціла низка специфічних особливостей процесу розуміння виявлена В.О.Моляко, О.Б.Коваленко, серед яких: 1) об’єктивний зміст предмету розуміння; 2) психологічні характеристики суб’єкта розуміння, його особистісне й мотивоване відношення до предмету розуміння; 3) актуальні психологічні потреби й стани суб’єкта, що сприймає інформацію. Тому процес розуміння виступає у єдності взаємодії об’єктивних й суб’єктивних факторів, серед яких важливими є характеристики об’єкту та особистісні риси і психічні стани суб’єкту розуміння. [4: 42-47].

Критеріями розуміння тексту виокремлюють повноту й глибину розуміння тексту, обсяг інформації, виділення тверджень тексту, які є ключовими і відображають головну думку тексту, а також рівень сформованості прийомів діалогічної взаємодії з твором (наявність діалогічних реакцій читача, формулювання гіпотез щодо подальшого розвитку сюжету, узагальнення нового смислу в процесі висловлювання основної думки тексту).

Одним з суттєвих факторів розуміння виступає стратегія пізнання. У дослідженнях (Василюк Ф.С.; Калина Н.Ф.; Хараш О.У. та ін.) виокремлюються активна й пасивна, оцінююча й не оцінююча, раціональна й інтуїтивна, глибинна й поверхова, аналітична й розуміюча стратегії пізнання.

У межах поняття стратегії постає поняття когнітивного стилю, як засобу опрацювання інформації. У розглянутих вище загальних характеристиках когнітивних стилів, що досліджуються у сучасній психологічній науці, ми зазначили, що когнітивний стиль розглядається як стабільний індивідуально – своєрідний засіб прийому й опрацювання інформації (Шкуратова І.П., Холодна М.О.) [6;8].

Дослідницька робота проводилася на базі Національного університету «Острозька академія». Для визначення у досліджуваних параметру полезалежність-полenezалежність було протестовано 56 студентів I-го та II-го курсів з використанням тесту включених фігур Готтшальдта [3]. Було сформовано вибірку, що складалася з 30 респондентів, і яку було розділено на дві групи. В першій були ПЗ-студенти (15 осіб), в другій ПНЗ-студенти (15 осіб).

Подальше дослідження передбачало з’ясування особливостей розуміння художнього тексту в контексті когнітивного стилю полезалежність-полenezалежність. Нами було розроблено систему завдань «Розуміння художнього тексту» з використанням дослідження О.Ф. Іорданова [3: 20-30].

В якості стимульного матеріалу було використано оповідання І. В. Буніна «Роман горбуна». Твір для читання надавався на мові оригіналу. До твору було складено перелік завдань, що розкривають основні критерії розуміння тексту.

	Завдання	Дослідницька мета
1.	Поясніть назву твору «Роман горбуна»	Виявлення розуміння смислу твору через визначення цільової спрямованості його заголовку.
2.	Поясніть фінальне речення «Беспощаден кто-то к человеку!»	Особливості сприйняття й переробки інформації в контексті усвідомлених знань, цінностей, норм.
3.	Назвіть найяскравіші деталі тексту.	Особливості сприйняття художніх деталей, що несуть смислове навантаження, їх узагальнення та цілісне сприймання.
4.	Чому, на вашу думку, горбань «вдруг оцепенел на месте»? Які емоції переживав при цьому?	Виявлення особливостей досліджуваних ідентифікувати та розуміти емоції інших.
5.	Назвіть ключові слова в тексті.	Особливості респондентів на основі цілісного сприйняття художнього тексту

		конкретизувати і деталізувати уявлення, що виникали в процесі читання, поєднуючи їх в єдиний образ і переводити цей образ у зовнішній словесний план.
6.	Які почуття та емоції викликають у вас головні герої?	Виявлення емоційного реагування до сліджуваних.
7.	На вашу думку, як складеться подальша доля горбаня?	формулювання гіпотез щодо розвитку сюжету.

Для визначення ставлення досліджуваних до головного героя було використано методику « Особистісний диференціал »[5, с. 178-180].

В результаті було отримано такі дані.

Відмінностей у відповідях на завдання №1 «Поясніть назву твору «Роман горбуна» не простежується. Більшість респондентів пояснювали назву оповідання « Роман горбаня» як зародження нового почуття, любовна історія горбаня.

Відповіді на завдання щодо пояснення фінального речення «Беспошаден кто-то к человеку!» та на завдання про емоції, які переживав горбун розподілились таким чином:

80% полнезалежних студентів вважають, що це надприродні сили(доля, бог, природа), 13,7 % - стороння людина, а 6,7% - сам горбань. Тобто більшість досліджуваних демонструють абстрагування при розумінні фіналу тексту. Натомість 53 % полнезалежних студентів вважають, що нещадною до горбаня була горбата жінка, яка написала йому листа, 26,7% думають, що це надприродні сили, а 20,3% - надлюдина.

Результати відповідей на завдання щодо емоцій, які переживав головний герой розподілились таким чином(класифікація за Ізардом):

73 % полнезалежних респондентів вважають, що горбань відчував негативні емоції(розчарування, страх, розгубленість), коли побачив жінку, що написала йому лист. І лише 27 % досліджуваних говорили про приємні переживання такі, як радість, захоплення.

Щодо полнезалежних, то 67 % студентів стверджують, що горбань переживав позитивні емоції під час зустрічі з жінкою, такі як захоплення, здивування, радість. А 33 % респондентів говорили про негативно забарвлені емоції.

Наступне завдання № 3 назвати найяскравіші деталі тексту. Досліджувані повинні були переказати ті фрагменти тексту, його деталі, які найбільше їх вразили.

Отримані дані свідчать, що полнезалежні студенти переважно звертають увагу на внутрішні переживання, емоційні стани та почуття особистості, а полнезалежні студенти більше орієнтовані на зовнішні ознаки. Вони помічають деталі одягу, зовнішності, характеристики ситуації.

Відповідно 61 % полнезалежних студентів розповідають емоційно забарвлені деталі тексту, що стосуються емоційних переживань героїв твору(очікування, внутрішній неспокій, страх, хвилювання, напруження, щастя, самотній) і лише 39% полнезалежних студентів згадують зовнішні характеристики(благородний лоб, квартира, фіалки, лист, червона краватка, соборна площа, рожеве світло).

67 % полнезалежних студентів описують зовнішні особливості, згадані в тексті(тремтячі, тонкі пальці, букетик фіалок, червоний рум'янець, потемнілі очі, червона краватка, шовкова бузкова парасолька, сірий костюм, фіолетові рукавички) і тільки 33 % полнезалежних студентів розповідали про емоційні переживання персонажів(страх, самотність, печальний, хвилювання, щастя, напружений).

Результати відповідей щодо завдання про емоції та почуття, які виникали у респондентів, викликані їх сприйняттям долі головних героїв розподілилися наступним чином:

Відсоткове співвідношення емоцій та почуттів, що переживали полнезалежні студенти до головних героїв: радість, захоплення (49%); повага(24 %). жаль(9 %). співчуття(6 %) довіра(3%). сум(3%). довіра(3%). розчарування(3 %).

Відсоткове співвідношення емоцій та почуттів, що переживали полнезалежні студенти до головних героїв: жаль, співчуття(38 %). радість, захоплення(25 %). повага(13 %). цікавість(6 %), печаль(3 %), обурення(3 %), страх(3 %), піднесення(3 %), хвилювання(3 %), симпатія(3 %).

Згідно з отриманими даними можна помітити тенденцію: полнезалежні студенти переживали радість за головних героїв, захоплення їхньою сміливістю(49 %). Полнезалежні студенти більшою мірою співчували головним героям, нарікали на їхнє життя (38 %). Отже, як можна побачити існує зв'язок між параметрами когнітивного стилю полнезалежність-полнезалежність та емоційною реакцією на ситуацію, що склалася.

Результати відповідей на завдання № 5 щодо виділення ключових фраз розподілилися таким чином:

41% полнезалежних студентів і лише 29 % полнезалежних виділяли емоційно забарвлені фрази, що стосувалися переживань героїв як ключові слова тексту(напружений, страх, щастя, самотність, заціпенів, не міг володіти собою, вражений, очікування, розчарування). Відповідно 59% полнезалежних студентів і 71% полнезалежних студентів ключовими фразами виокремили зовнішні особливості світу і героїв(весна, лист, вулиця, тонкий, сірий, рожеве світло, молода багата, вільна, англ.. костюм, хороша шляпка, у власній квартирі, букетик фіалок).

Після відповідей на запитання до тексту, респондентам пропонувалося виконати методику особистісного диференціалу. Відповідно було обраховано загальний бал ставлення досліджуваного до головного персонажу та окремо фактори оцінки, сили та активності героя[3]. В результаті були отримані такі дані: середнє значення загального балу – ПНЗ +13; ПЗ +4; середнє значення фактору оцінки – ПНЗ +11; ПЗ +9; середнє значення фактору сили – ПНЗ +4; ПЗ +0,6; середнє значення фактору активності – ПНЗ -3; ПЗ -7.

Як видно з підрахунків існують відмінності між середніми значеннями загального балу у полнезалежних та полнезалежних студентів +13 та +4. Для того, щоб перевірити чи статистично значимі відмінності між цими значеннями використовуємо t –критерій Стьюдента для незалежних вибірок. Ми присвоюємо показник 1 для тих значень загального балу, що відповідають негативному ставленню до головного героя і показник 2 - для позитивного ставлення.

Отже, на рівні статистичної значимості 0,05 між середніми значеннями загального балу у полнезалежних та полнезалежних студентів існують статистично значимі відмінності між позитивними та негативними переживаннями до головного героя.

За фактором оцінки ПНЗ-студенти виражають високий ступінь поваги до головного героя, приймають його як особистість із позитивними та соціально бажаними характеристиками. ПЗ-студенти більш критично ставляться до персонажа та незадоволені його поведінкою.

За фактором сили полнезалежні респонденти приписують головному герою впевненість в собі, незалежність, а полнезалежні – недостатній самоконтроль, залежність від зовнішніх обставин та оцінок.

За фактором активності полнезалежні досліджувані вказували, що головний герой оповідання активний, товариський, імпульсивний, а полнезалежні досліджувані – пасивний, спокійний та мало емоційний [5, с. 178-180].

Здійснивши емпіричне дослідження, ми встановили, що існує зв'язок між параметрами когнітивного стилю полнезалежність-полнезалежність та особливостями розуміння художнього тексту.

В ході дослідження було встановлено, що існують відмінності в інтерпретації художнього тексту ПНЗ та ПЗ-студентами. 61 % полнезалежних студентів звертають увагу на емоційні переживання та внутрішні почуття головних героїв, а 67 % полнезалежних студентів концентруються на зовнішніх деталях та обставинах.

Також статично було підтверджено, що існують відмінності у переживаннях ПНЗ і ПЗ респондентів до головного героя (на рівні значимості 0, 05). Полнезалежні студенти виявили більш негативне ставлення до персонажа, ніж полнезалежні. Таким чином, можна говорити про більшу глибину сприйняття полнезалежними художнього тексту, що поєднується з позитивним емоційним насиченням переживань, викликаних долею героя.

Висновок. У подальшому передбачається продовжити дослідження когнітивно-стильових особливостей розуміння тексту. Використовуючи різні типи тексту та різні когнітивні стилі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Брудный А.А. Психологическая герменевтика / А.А. Брудный. Учебное пособие. – М.: Лабиринт, 1998. – 336 с.
2. Знаков В.В. Понимание в познании и общении / В.В. Знаков. – М.: ИП РАН, 1994. – 238с.
3. Иорданов А.Ф. Интерпретация художественного текста как способ выявления гендерного компонента личности интерпретатора. / А.Ф. Иорданов // Психология в вузе. – 2008. - №4. – С. 20-30.
4. Коваленко Л.Б. Психологические особенности процесса понимания творческих задач / Л.Б. Коваленко // Вопр. психол. – 1992. - № 5. - С.42-47.
5. Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии: Учеб.пособие / В.Д.Балин, В.К. Гайда, В.К.Гербачевский и др. Под общ.ред. А.А.Крылова, С.А.Маничева. – СПб: Питер, 2003. – 556 с.
6. Холодная М.А. Когнитивные стили и интеллектуальные способности / М.А. Холодная // Психол.журн. – 1992. – Т. 13. №3. – С. 84 – 92.
7. Холодная М.А. Когнитивные стили. О природе индивидуального ума / М.А. Холодная. – СПб: Питер, 2004. – 384 с.
8. Шкуратова И.П. Исследование особенностей общения в связи с когнитивным стилем личности: Дисс. ...канд.психол.наук / И.П. Шкуратова. – Л., 1983. – 194 с.
9. Шкуратова И.П. Два подхода к исследованию стиля в психологии / И.П. Шкуратова // Психологический вестник РГУ. В2-х т. Т.(вып). – Ростов-на-Дону: Изд-во РГУ, 1997. – С. 3-23.

Резюме. В статье раскрывается проблема понимания художественного текста в контексте когнитивного стиля полнезависимость-полнезависимость.

Ключевые слова: текст, когнитивный стиль, полнезависимость-полнезависимость.

Summary. The article deals with the problem of understanding a literary text in the context of cognitive style field-dependence and field-independence.

УДК: [379. 823: 37. 03] – 057.874

М.М. ЯБЛОНСЬКА

СУЧАСНА ТЕЛЕРЕКЛАМА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Резюме. У статті проаналізовано вплив сучасної телереклами на розвиток особистості молодшого школяра, зокрема, види, функції, типи сучасної реклами. Описано методи впливу телереклами на емоційний стан дітей, процес формування ціннісних орієнтацій під впливом реклами. Також у статті описуються найбільш типові моделі поведінки дітей, у свідомості яких пріоритетом виступають розрекламовані продукти споживання.

Ключові слова: телереклама, телебачення, телевізійний вплив, телевізійний простір, молодші школярі, свідомість учнів, дитяча психіка.

Постановка проблеми. У даний період на телебаченні та в інших джерелах засобів масової інформації постає питання про негативний та позитивний телевізійний вплив на різні категорії людей. Одні говорять про користь реклами, інші критикують та констатують її негативний вплив. Існує думка, що реклама впливає на окремі категорії людей: діти, люди похилого віку та ін. Розглядаючи проблему впливу реклами, особливу увагу приділяють усвідомленим та неусвідомленим впливам, а також детально розглядають відмінності між впливами раціональними, оснований на логіці та переконливих аргументах, і нераціональними, оснований на емоціях та почуттях. За даними соціологів телебачення займає одне з перших місць по силі виховного впливу, виступаючим засобом інтенсифікації пізнавально-оцінного ставлення до життя. У теперішній час тяжко переоцінити вплив сучасної телереклами на розвиток дитини, але спланувати день дітей таким чином, аби вони з телевізійного простору поглинали не лише рекламні ролики, які в свідомості дитини формують шаблонні погляди на життя, таким чином блокуючи можливості дітей повноцінно розвиватися в мотиваційній, інтелектуальній та пізнавальній сферах - одне з головних завдань дорослих.

Аналіз останніх досліджень з проблеми. Останнім часом телебачення викликає небувалу цікавість суспільства, соціальних інститутів, сім'ї. Це пов'язано зі збільшенням значимості телебачення в житті людини, впливу ТБ на формування свідомості. Цією проблемою активно займалися і займаються відомий критик Едуард Шим, який зазначив: "Діти подібні, знаменитому "чорному тілу" з підручників фізики, яке поглинає всі промені, що надходять ззовні" [2]. Первинне емоційне відношення, сформоване в дитини, на думку російського психолога С.К. Рощина, надалі виконує роль своєрідного фільтра, який або сприяє сприйняттю інформації, якщо вона відповідає емоційному ставленню, або навпаки, гальмує засвоєння відомостей, що вступають у протиріччя з ним. Як стверджує В.В.Аврамекова, "...екран для сучасної дитини є не лише